Gemeente Duiven

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201678129 Zaaknummer: Z/24/126452

Portefeuillehouder(s): Wethouder Overduin

Voor vragen
Naam: Mark Jordens
Telefoon: 0630201341
E-mail: m.jordens@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad Programmabegroting 2025-2028

Onderwerp: Voorlopige beoordeling conceptbegroting door de Provincie

Aanleiding voor deze kennisgeving
Tijdens de politieke avond van 5 november 2024 is uw raad door de portefeuillehouder Financiën mondeling geïnformeerd over de voorlopige ambtelijke beoordeling door onze toezichthouder (Provincie Gelderland) op de voorliggende Programmabegroting 2025 Duiven (hierna: begroting 2025). Op onderdelen kijken de gemeente en de provincie vakinhoudelijk verschillend aan tegen tijdelijke activiteiten die al dan niet structureel van aard zouden zijn. Een voorbeeld hiervan is het extra tijdelijk geld (formatie) voor dienstverlening dat in onze vorige begroting voor de duur van de resterende raadsperiode (drie jaar) is toegekend. Definitieve beoordeling door de toezichthouder vindt plaats op basis van de vastgestelde begroting, geagendeerd in de raadsvergadering van 12 november aanstaande. Deze moet uiterlijk 15 november bij de provincie zijn ingediend.

Onze begroting dient structureel en reëel sluitend te zijn om niet onder verscherpt toezicht te komen staan. De begroting 2025 laat over boekjaar 2025 een structureel positief saldo van € 86.000 zien. Daarmee valt de aangeleverde begroting 2025 aan uw raad in beginsel onder repressief toezicht.

De toezichthouder komt na het doorvoeren van enkele correcties op een structureel tekort van € 38.000, op een totale begroting van afgerond € 80 miljoen. De definitieve beoordeling van de vastgestelde begroting is onderdeel van het gewogen bestuurlijk oordeel van de gedeputeerde van de provincie. Op basis van de huidige inzichten – mede door de geprognosticeerde tekorten in de jaren 2026 en verder – is preventief toezicht een mogelijkheid.

Relevant beleidskader
Begroting 2025
Provinciaal toezicht

Inhoud van mededeling
De financiële positie van onze gemeente baart het college over de komende jaren zorgen. Net als veel andere gemeenten, staan de inkomsten van het rijk sterk onder druk en worden we geconfronteerd met stijgende uitgaven voor zorg. Bij het opstellen van de begroting 2025 zijn daarom verschillende maatregelen opgenomen om een sluitende begroting over boekjaar 2025 te kunnen aanleveren. Daarbij is gezocht naar een goede balans van

maatregelen om voorzieningen overeind te houden en de ambities waar te maken. Het college heeft daarbij scherp aan de wind gezeild om ervoor te zorgen dat zeer ingrijpende maatregelen voor 2025 zoveel als mogelijk vermeden konden worden, door bijvoorbeeld te sturen op tijdelijke middelen en belastingverhogingen waar mogelijk te beperken. Daarmee staat er naar het inzicht van het college een stabiele begroting over 2025. Het project 'Duiven Financieel gezond 2026' is daarnaast gestart om met stakeholders en gemeenteraad te komen tot een sluitende begroting 2026.

Duiven loopt nu echter potentieel risico dat – ondanks het zeer geringe bedrag – de provincie de begroting als niet sluitend beoordeelt en de gemeente onder preventief toezicht stelt. De omvang van het potentieel structureel tekort vinden wij echter niet in verhouding staan tot de beeldvorming van verscherpt toezicht. In deze kennisgeving geven wij daarom de raad nadere informatie over de eventuele mogelijke scenario's richting besluitvorming van de begroting en de consequenties van het provinciaal toezicht op onze gemeente.

Mogelijke scenario's

- Begroting ongewijzigd houden; risico op preventief toezicht
- Begroting wijzigen met een structurele positieve bijstelling voor meer dan € 38.000

Aanloop naar begrotingsbehandeling 12 november

Afhankelijk van de voorkeur van de raad zijn aanvullende maatregelen nodig. Daarbij wijst het college op onder andere de bezuinigingsmogelijkheden die niet zijn verwerkt, maar wel mogelijk zijn [categorie B?]. Ook kan de raad beslissen om een extra OZB verhoging van 1% (€ 65.000 extra opbrengsten) door te voeren om de begroting structureel sluitend te maken naar de voorlopige inzichten van de toezichthouder.

Gesprek met gedeputeerde Helga Witjes

Op donderdag 7 november hebben wethouder Overduin en gemeentesecretaris Van der Gaag een gesprek gevoerd met gedeputeerde Witjes over de situatie die is ontstaan. Daarin heeft de gedeputeerde aangegeven dat zij de financiële situatie in Duiven als zeer zorgelijk ziet. Niet alleen geeft de voorlopige beoordeling van de (nog niet vastgestelde) begroting 2025 een niet structureel sluitend beeld. Ook alle begrotingssaldi in de komende drie jaren laten een tekort zien. Indien na provinciale beoordeling de gemeentelijke begroting vier opeenvolgende jaren een negatief structureel saldo laat zien, volgt formeel het bestuurlijke oordeel van preventief toezicht, ook al gaat het in 2025 om een relatief klein structureel tekort. Opgemerkt is door de provincie dat de daadwerkelijke omvang van het tekort – gering of zeer omvangrijk – meegewogen wordt in het uiteindelijk bestuurlijk oordeel.

Na de officiële indiening van de meerjarenbegroting 2025-2028 bij de provincie zal door onze toezichthouder een bestuurlijk gewogen voorstel worden gedaan aan Gedeputeerde Staten. Daarin zal formeel het besluit om wel of niet onder toezicht te stellen worden genomen. Omdat zowel de begroting van Duiven nu nog niet definitief is alsook de bestuurlijke afweging bij de provincie nog niet heeft plaatsgevonden, kan nu nog geen uitspraak over worden gedaan over welke vorm van toezicht zal worden toegepast.
Als besloten wordt tot preventief toezicht zal op korte termijn een bestuurlijk gesprek plaatsvinden tussen de Provincie en gemeente Duiven. Ook wordt dan een nader gesprek overwogen tussen Provincie en gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2025 om de zorgelijke financiële situatie te bespreken.

Duiven, 8 november 2024.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven

A.F. (Anton) van der Gaag	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester